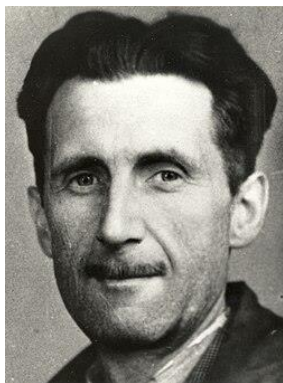

George Orwell

Pseudonym britského spisovatele, novináře a publicisty Erica Arthura Blaira (25. 6. 1903 Motihari, Britská Indie – 21. 1. 1950 Londýn).

Orwell se narodil v **Indii** v rodině nevýznamného **britského koloniálního úředníka** (Indie byla britskou kolonií od 18. století do r. 1947). Již od dětství však žil – především s matkou – na venkově ve střední **Anglii** (podle tamější říčky Orwell si později zvolil své literární jméno). Díky svému výtečnému prospěchu mohl vystudovat jako stipendista vysoce prestižní střední školu **Eton College** (kde byl jeho učitelem filozofující a sociálněkritický spisovatel **Aldous Huxley**; žil 1894 – 1963, napsal dystopický román z nedaleké budoucnosti **Konec civilizace**). Orwell se – jelikož rodiče neměli peníze na jeho vysokoškolská studia – na léta 1922 – 1927 vrátil do Britské Indie – do její barmské části. Zde pracoval jako policejní úředník, ovšem pod vlivem tamější každodenní reality si vypěstoval levicové, antiimperální názory.

V letech 1928 – 1929 žil v **Paříži** a pak se na delší čas vrátil do **Velké Británie**. Pracoval jako novinář a průkopnický přinášel **žurnalistické portréty života velkoměstských chudých společenských vrstev**, mezi nimiž také žil. Pak působil několik let jako **učitel** na různých typech škol pro dospívající chlapce a zároveň nejenže pokračoval v **novinářské práci**, ale stal se také známým **esejistou a kritikem** a obrátil se i k **beletristické tvorbě**: jeho prvním **románem** byly **Barmské dny** (1934), líčící odvrácenou tvář britského kolonialismu. Orwell vystupoval jako socialista, důsledný demokrat a antifašista i antikomunista; zúčastnil se občanské války ve Španělsku (trvala 1936 – 1939) v řadách dobrovolnických oddílů bojujících na straně demokratické vlády proti fašistickým povstalcům; byl tu však v boji vážně raněn.

Orwell trpěl nemocemi horních cest dýchacích, což si ovšem ještě ztěžoval nemírným kouřením, takže u něj vypukla **tuberkulóza**. Proto také nemohl za Druhé světové války narukovat do armády, ačkoli o to stál. Během válečných let pracoval jako novinář v rozhlasové (a dnes i televizní) stanici **BBC** (British Broadcasting Corporation) a pravidelně psal sloupky do levicového časopisu *Tribune*.

V soukromém životě prý trpěl obavou, že – navzdory své vysoké postavě – není pro ženy dostatečně atraktivní, avšak vystřídal řadu partnerek. V r. 1935 se seznámil s psychologkou **Eileen O'Shaughnessyovou** (1905 – 1945): vzali se již r. 1936 (půl roku před Orwellovým odjezdem do Španělska) a v r. 1944 adoptovali novorozeného chlapce Richarda; v r. 1945 Eileen nečekaně zemřela během běžné gynekologické operace, takže se nedožila publikování Orwellových dvou stěžejních antiutopických děl, jimiž se stal jedním z největších politizujících spisovatelů 20. století: šlo o **novelu (ve stylu moderní bajky) Farma zvířat** a **román 1984**.

Na podzim 1949, kdy již věděl, že umírá na tuberkulózu, se Orwell oženil s redaktorkou **Soniou Brownellovou** (1918 – 1980), která po jeho smrti pečovala o jeho literární odkaz.

Nejvýznamnější díla:

Antiutopie (dystopie):

Novela (ve stylu moderní, politické bajky) **Farma zvířat** (Animal Farm; 1945; alegorie vývoje komunistického Ruska / Sovětského svazu v 1. polovině 20. století – Orwell se důkladněji seznámil s komunismem během své účasti v občanské válce ve Španělsku, neboť komunisté tam tvořili významný podíl mezi protifašistickými bojovníky);

Román 1984 (1984 / Nineteen Eighty-Four; napsáno 1948 – román se odehrává v budoucnosti a rok děje vznikl převrácením pořadí posledních dvou číslic v letopočtu; vydáno 1949; příběh Winstona Smitha, žijícího v Británii, jež se proměnila v totalitní stát ovládaný diktátorským Velkým bratrem, jenž má stalinsko-hitlerovské rysy; film 1984: režie Michael Radford, hrají John Hurt /Winston Smith/, Richard Burton /O'Brien/, Suzanna Hamiltonová /Julia/).

https://cs.wikipedia.org/wiki/George_Orwell#/media/Soubor:George_Orwell_press_photo.jpg